

Drugi kongres Zveze borcev NOV Slovenije

Naša največja dolžnost je, vzgojiti in usposobiti naše ljudstvo, da bo vsak čas pripravljeno braniti svojo domovino

Ljubljana, 28. januarja. — Danes je bil v veliki unionski dvorani II. kongres Zveze borcev Slovenije, katerega se je udeležilo 480 izvoljenih delegatov iz vseh krajev Slovenije. Kongresu so prisostvovali tudi organizacijski sekretar CK KPS Lidija Šentjura in člani Politburoja CK KPS, podpredsednik vlade LRS Marijan Breclj ter člani vlade, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine LRS France Bevč, številni zastopniki množičnih organizacij in predstavniki Jugoslovanske armade z generalmajorjem Petrom Stančetom na čelu. Kongresa so se udeležili tudi gostje iz Tržaškega ozemlja, Goriške in Koroške.

Po uvodnih besedah predsednika Glavnega odbora ZB Slovenije Ivana Mačka so delegati izvolili delovno predsedstvo kongresa na čelu z Viktorjem Avbljem. V imenu tržaških partizanov je pozdravil kongres Benjaminu Laurenti, v imenu koroških partizanov pa Karel Prusnik. Za njima je pozdravil kongres v imenu Jugoslovanske armade generalmajor Peter Stante. Med drugim je dejal, da ima kongres še posebej velik pomen, ker je v času, ko je v svetu vzemirjenost, da pride do nove vojne in ko so na naših mejah provokacije na dnevnem redu. Prav organizacija Zveze borcev pa je poklicana, da skupaj z Jugoslovansko armado in z vsem ljudstvom brani pridobitve naše osvobodilne borbe ter naredi vse, da bi se čimbolj utrdila obrambna moč naše domovine.

Nato je med navdušenim vzklikanjem spregovoril o delu in nalogah organizacije Zveze borcev predsednik Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije tovariš Ivan Maček.

Tovariš Ivan Maček je uvodoma prikazal današnji mednarodni položaj. Drugi kongres Zveze borcev Slovenije se vrši v času, ko reakcionarne sile sveta zopet poskušajo reševati mir z vojno in ne priznavajo svobodoljubnim narodom pravice, da bi reševali medsebojne spore na mirnem način. Največjo vlogo pri tem vojnopolitičnem delu ima ravno birokratska kasta Sovjetske zveze. Če bodo miroljubne sile sveta pravočasno uvideli to nevarnost, da se miru ne da reševati z vojno, bo te vojne hujskače doletela ista usoda, kakor je doletela napadalec v zadnji vojni. Te agresivne sile pa seveda poskušajo svojo napadalnost zaviti v miroljubne fraze za mir. Na veliko propagirajo preko radia, časopisja in na svojih kongresih za mir borbo proti vojni, da bi s svojimi zvenečimi frazami prevarili miroljubno javnost sveta. Ta prevara pa ne more več uspeti. Minili so časi, ko je demokratično ljudstvo verjelo »nezmotljivi« politiki Kremlija; da so oni resnični poborniki za mir v svetu in da dajejo narodom pravico, da odločajo o svoji usodi sami. Poglejmo mehanizem družb ali pa direktno rop. Vsi ti politični in gospodarski dogodki v teh državah kažejo popolno odvisnost teh narodov od moskovskega imperializma. V gospodarskem pogledu je to največje ropanje dobrin, ki jih ustvarjajo ti narodi v najtežjih pogojih. V političnem pogledu pa jim ta imperializem prinaša popolno brezpravnost,

kakršne zgodovina teh narodov ne pomni.

Narodi Jugoslavije si urejajo svojo domovino tako, kakor to njim in njihovim interesom najbolj ustreza, vendar ni na škodo drugim narodom ali državam. To seveda birokratom iz Kremlija ni všeč. Oni ne poznajo interesov svojih in drugih narodov, v kolikor jih pa poznajo, jih pa nočejo priznati. Vendar se varajo, če mislijo, da je mogoče podjarmiti narode, ki so pripravljeni dati vse za svojo svobodo in ki se ne boje nobenih težav in žrtev. Narodi, kakršni so naši, se ne bodo nikdar sprijaznili s tem, da bi postali hlapi katerega koli naroda. O tem nam govori nedavna preteklost naše narodnoosvobodilne borbe. Čeprav gorilniki, nepriljubljeni na oroženo borbo, so naši narodi takoj sledili pozivu Partije in tovariša Tita na oroženo odpor. Še veliko bolj kot takrat pa so naši narodi danes pripravljeno braniti svojo svobodo in neodvisnost.

S pojmi, ki jih imajo gospodje iz Moskve o svobodi in enakopravnosti narodov, se svobodoljubni narodi ne strinjajo in se nikdar ne bodo strinjali. Kaj čaka narode, če jim oni krojijo svobodo, vidimo najbolje na primeru svobode informbirojevskih držav. Svobodoljubni narodi se ne dajo več varati s parolami o njihovem »odrešenju sveta«.

Ne trdim, da na zahodu ni vojnopolitičnega klika in tendenc. Te tendence so, pa tudi kliki obstajajo, nima pa povsod podpore državnega aparata. Svoboda — kljub temu da je formalna — daje vendar možnost, da se široke ljudske množice lahko borijo proti tem vojnopolitičnim tendencam. Jasno je, da ne smemo podcenjevati možnosti sovražnih napadov z raznih strani. Popolnoma pa si moramo biti na jasnem, da nam glavna nevarnost prefi od sovjetske agresivnosti. Mogoče se še najde kdo, ki ni popolnoma prepričan v to nevarnost, ki se vedno upa, da ta nevarnost ni tako resna. Taki neverni Tomazi doživlje vselej največjo krizo, ker šele tedaj vidijo in razumejo, ko jih resnica udari po glavi.

V zvezi s tem je tovariš Maček opozoril, da morajo biti člani Zveze borcev aktivni v borbi za resničen mir, ki jo vodi naša Partija, vlada in narodi Jugoslavije. Naša Partija in vlada sta iskrena pobornika miru v svetu ter priznavata enakopravnost in pravico narodov, da sami odločajo o svoji usodi. Za te svoje miroljubne napore prejema naša vlada tudi priznanje napredne javnosti sveta. Mi smo za mir. Toda ta bo tem bolj trden, čim bolj bodo ljudske množice pripravljene na borbo. Znaniti moramo dostojno braniti in ubraniti našo domovino pred nevarnostjo s katere koli strani. Resnici moramo pogledati v oči. Danes, ko informbirojevski lakajji pod vodstvom moskovske klike uprizarjajo provokacije na naših mejah in pošiljajo diverzante v našo državo, je naša prva dolžnost, s podvojenimi silami vzgajati široke ljudske množice za obrambo pridobitve naše socialistične revolucije. Razvijati je treba budnost, da nas noben dogodek ne bo našel nepripravljen. Vsako vojno, ki bi nam jo vsilili, moramo spreminiti v vseljudsko vojno, v kateri ne bo sodelovala samo naša Armada, ampak tudi naše milijonske ljudske množice.

Dosedanje delo Zveze borcev ni bilo dovolj usmerjeno po tem načelu. Ker so bile čisto danne Zveze borcev iste naloge kot drugim množičnim organizacijam, so osnovne organizacije Zveze borcev v mnogih primerih ostale pasivne. Tudi partijske organizacije se niso docela zavedale važnosti Zveze borcev. Okrajni komiteji niso pomagali okrajnim zvezam. Popolnoma nam ravno je, da zato ZB ni mogla dobro delati. Okrajni odbori niso odigrali svoje vloge in razen v nekaterih primerih ne predstavljajo kolektivnega vodstva organizacij. Ljudje v odborih so večidel spreobremenjeni z drugimi dolžnostmi. Zato je popustila tudi budnost v organizacijah. Veliko je tudi sektaštva pri sprejemanju v organizacije. Toda hkrati s skrbjo za množičnost ZB je potrebna tudi budnost, da se pravočasno odstranijo iz organizacije vsi sovražni elementi in tisti, ki nimajo za to pogojev.

Konec preteklega leta je štela ZB 135.000 članov. Če upoštevamo, da bi morala organizacija zajeti 200.000 ljudi, vidimo, da nas čaka še veliko delo, preden bomo vse vključili. V okrajih Grosuplje, Trebnje, Trbovlje, Tolmin, Radovljica in Kočevje so zelo malo napravili, da bi povečali število članov. Posebno pereče je vprašanje v izrazito partizanskih vaseh. Glavni vzrok za to je neaktivnost organizacij. Sektaštvo pa se pojavlja zlasti pri vključevanju

Tovariš Ivan Maček je poročal kongresu o delu in nalogah Zveze borcev

žena v organizaciji. Tako je n. pr. v kranjski okolici le 23%, v Trbovljah le 24%, v Krškem pa le 24% žena med člani ZB. Tudi v drugih okrajih ni dosti boljše. Novoizvoljeni okrajni odbori morajo temu vprašanju posvetiti več pozornosti in si zadati nalogo, da bodo v tem letu spravili v organizacijo vse tiste, ki imajo za to pogoje.

Dokler ni bila jasno postavljena izvenarmadna vzgoja kot osnovna in najvažnejša naloga, je organizacija šepala na vsebini dela. Na sestankih Zveze borcev, OF in zborih volivcev so obravnavali ista vprašanja. Ker niso organi-

Sklepi drugega kongresa Zveze borcev Slovenije

II. kongres Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije je sprejel naslednje sklepe:

Osnovna naloga Zveze borcev kot borbene patriotske organizacije je, politično in vojaško pripravljati ljudstvo na obrambo naše države, naših meja, svobode in neodvisnosti naših narodov, na obrambo pridobitve ljudske revolucije.

Člani Zveze borcev morajo podpirati napore naše Partije, vlade in narodov Jugoslavije v borbi za tak mir, ki ne ogroža neodvisnosti naših narodov.

Borbene tradicije, ki so jih ustvarila junaska dejanja naših narodov med narodnoosvobodilno vojno in ljudsko revolucijo ter nas proslavila v svetu, moramo še bolj kot doslej pozivljati in razvijati.

Krepiti moramo Jugoslovansko armado, ki je čuvvar naših meja in porok mirne graditve socializma. Vse naše ljudstvo se mora zato temeljito seznaniti z moderno tehniko bojevanja in obrambe. Izkušnje narodnoosvobodilne borbe je treba dopolniti s spoznavanjem moderne tehnike.

Zveza borcev mora postati iniciator izvenarmadne vzgoje ljudstva. Skrbeti mora, da dobi delo množičnih organizacij in društev, zlasti ljudske tehnike, fizikulture, rdečega križa in gasilstva več vsebine izvenarmadne vzgoje. Utrditi je treba republiko, okrajna in mestna koordinacijska telesa izvenarmadne vzgoje.

Se nadalje moramo posvečati skrb predvojaški vzgoji, vendar morajo organizacije Zveze borcev v izvenarmadno vzgojo zajeti predvsem tiste ljudi, ki bi v primeru splošne mobilizacije ostali doma, na polju ali pri stroju, žene in starejše ljudi. Na teh bo slovela vsa teža organizacije trdnega zaledja fronte ali celo organizacija odpora morebitnega okupiranega področja.

Pri določanju načrtov za izvenarmadno vzgojo se morajo organizacije Zveze borcev varovati šablonskih okvirov za delo osnovnih organizacij. Zaradi takih napak čisto trpi množičnost in se zavira iniciativnost množic. Akcije v okviru celotnega okraja so primerne samo tedaj, če so nekak pregled že izvršenih krajevnih akcij, tečajev, vaj v vaseh in podjetjih. Pri večjih akcijah je treba upoštevati vse elemente trdnega organiziranega zaledja, predvsem protiletasno zaščito pa tudi ljudsko oblast, ljudsko milico, pošto, promet itd.

Načrte izvenarmadne vzgoje je treba

IZ DANASNJE STEVILKE:

Drugi kongres Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije
Izjava tovariša Ljuba Babiča o izvrševanju programa uvoza živil — Dvanajst azijskih in arabskih držav obravnava kanadske predloge
Fizkultura — Šah — Obvestila

zacije črpale konkretnih nalog iz problematike svojega okraja, so borci, ki jim organizacija ni dajala zadostne politične in moralne pomoči, postajali pasivni.

Največji vzrok mrtvila v organizacijah pa je dosedanj sistem dela. Zaradi zastavljanja pomena ZB je čisto prišlo do tega, da na okrajih ni bilo vodstva ZB in je organizacijo predstavljal samo en človek, pa še ta je bil navadno vključen v okrajni aktiv in v nešteto različnih komisij v okraju kot zastopnik ZB. To je imelo za posledico, da osnovne organizacije niso imele pomoči. V zdajnjem času se je stanje v tem pogledu sicer delno izboljšalo, pravega sistema dela pa vendar še ni.

Organizacije pa so bile aktivne pri vseh množičnih akcijah. Še več bi lahko organizacije storile za socialistično preobrazbo vasi. V nekaterih okrajih so člani ZB aktivno sodelovali pri ustanavljanju zadrug in ekonomij, kot n. pr. v ljubljanski okolici, kjer je v 17 združenih vključenih 115 članov ZB, od tega je 9 predsednikov zadrug. V postojnskem okraju so največ pripomogli člani ZB, da je bilo ustanovljenih 18 kmečkih delovnih zadrug in 5 združenih ekonomij. V teh združenih je 322 članov ZB. V delovnih kolektivih podjetij dajejo borci drugim zgled in vnašajo borbene tradicije v gospodarsko dejavnost. Tako je n. pr. v železarni na Jesenicah 50% članov upravnega odbora delavskega sveta članov ZB, v okraju Slovenj Gradec je 1800 članov udarnikov itd. To je dokaz, da člani ZB tudi v borbi za zgraditev socializma stojijo v prvih vrstah delovnih kolektivov.

Ena važnih nalog ZB je skrb za invalide. V tem pogledu je na terenu še precej nepravilnosti. Na okrajih leži še 1115 neresenih prošenj za invalidnino, pri invalidski komisiji pa 4613. Organizacije ZB morajo zahtevati, da se te prošnje čimprej rešijo. Tudi pri obnovi porušeni domov je bilo mnogo napak. Prav tako mnogo zaslužnih borcev, aktivistov in članov partizanskih družin še do danes nima primerne priznanja.

Ena važnih nalog je tudi zbiranje zgodovinskih dokumentov in predmetov NOV, postavljanje spomenikov itd. V letih 1949 in 1950 je bilo zbranih 47.998

kosov zgodovinskega gradiva, med katerimi je nekaj prav dragocenih dokumentov. Doslej je bilo organiziranih po okrajih 18 razstav NOB. Skrajni čas je, da v vseh okrajih ustanovijo okrajno muzej narodnoosvobodilne borbe, da tako res zbrani zgodovinski material rešijo propadanja. Več je treba storiti za postavljanje spomenikov, kar ljudje želijo in dajejo za to mnogo pobud. Doslej je bilo odkritih 115 spomenikov in 141 spominskih plošč. Prav tako ne smemo pozabiti na obnovo in vzdrževanje spominskih objektov: bolnic, tiskarn in bunkerjev.

Zveza borcev mora postati iniciator izvenarmadne vzgoje širokih ljudskih množic. Zveza je borbena politična organizacija, ki združuje v svojih vrstah aktivne udeležence narodnoosvobodilne borbe, to je ljudi, ki so na poziv Partije vstopili v najtežjem času in odločno borbo in zgradili s svojo krvjo in zmagami temelje naše ljudske države. Stotisoči borcev, združenih v ZB, ki so že enkrat pokazali, kako je treba ljubiti in braniti svojo domovino, stojijo tudi danes v prvih vrstah v borbi za zgraditev socializma. Nobenega dvoma ni, da bodo le-ti tudi jutri, če bo domovina v nevarnosti, znali še bolj odločno braniti svojo socialistično domovino. Ta odpor bo tembolj uspešen, čimveč izkušenj iz narodnoosvobodilne borbe bo preneseni na široke ljudske množice. Pripadniki JA, vojniki naših proletarskih brigad, borci partizanskih odredov, kurirji, pripadniki varnostne obveščevalne službe itd., ki jih združuje Zveza borcev, imajo iz borbe proti okupatorju in domačim izdajalcem veliko izkušenj, ki so bogata zakladnica, iz katere moramo črpati. Pri tem pa doslej ZB ni dosegla vidnih uspehov. Šele sredi januarja lani se je po navodilih CK KPJ aktivneje lotila organiziranja izvenarmadne vzgoje. S tem je dobila Zveza borcev pravo vsebino in konkretne oblike dela. ZB je doslej še sodelovala pri predvojaški vzgoji, ki pa je samo del izvenarmadne vzgoje, ker zajema le mladino in je njen cilj, da jo že pred vstopom v JA privzgoji v vojaških sposobnostih s posebnimi tečaji in s posebnimi predmeti v sklopu šolskega pouka. Osnovni cilj izvenarmadne vzgoje.

Nadaljevanje na 2. strani.

Z II. kongresa Zveze borcev NOV Slovenije. Skupina delegatov med zasedanjem kongresa

Poročilo tovariša Ivana Mačka na drugem kongresu Zveze borcev

Nadaljevanje s 1. strani

je pa je predvsem vzgajanje v vojaških in obrambnih sposobnostih tistih širokih plasti ljudstva, ki doslej niso imele možnosti za vzgojo, in predvsem tistih, ki bi ob splošni mobilizaciji ostali doma ali pri strojih, v prometni službi, v organizaciji zaledja itd. Cilj te vzgoje mora biti, da bo vsak v primeru potrebe sposoben izvrševati pod najtežjimi vojnimi pogoji svojo dolžnost kot član močne vseljske armade.

Zatem je tovariš Maček govoril o začetkih partizanske borbe in težavah, ki so jih morale premagovati partizanske enote v borbi proti nadmočnemu sovražniku. Danes razpolagamo z vsemi tehničnimi sredstvi oboroženo armado, ki potrebuje ljudi, ki obvladajo moderno tehniko. Kako ravnati s to tehniko, tega se morajo ljudje naučiti pri izvenarmadni vzgoji. Tradicije narodnoosvobodilne borbe je treba oplojiti z znanjem, kako uporabljati moderno tehniko.

Za razvijanje moderne tehnike, je nadaljeval tovariš Maček, je ZB pritegnila k delu množične organizacije: ljudsko tehniko z njenimi sekcijami — avtomoto, letalstvo, pomorstvo in brodarstvo, foto-kino-amaterstvo, radio-amaterstvo, elektrostrojnike, klube tehniko in postaje mladih tehnikov, fizikalne organizacije — telovadce, atlete, boksarje, težke atlete, sabljače, planince, smučarje, plavalce, jahače, kolesarje, strelce itd. Vendar s tem še nismo izčrpali vseh nalog izvenarmadne vzgoje. Izvenarmadna vzgoja ni vezana samo na pomoč vsega ljudstva pri operacijah JA in pri vzgajanju tistih lastnosti pri vsakem posamezniku, ki jih mora imeti pripadnik JA. Učiti moramo naše ljudstvo tudi obrambe, bodisi v zaledju JA, bodisi na okupiranem ozemlju. Vedeti moramo, da razpolaga sovražnik z brezobzirnimi uničevalnimi sredstvi, da bo požgal naše vasi, naša mesta, bombardiral, spuščal padalce, diverzante, špijonec itd. Proti vsem tem značilnim sovražnikovega dela se moramo znati uspešno boriti, na okupiranem ozemlju pa uničevati njegovo materialno in živo silo. Tu so izkušnje narodnoosvobodilne borbe izredno dragoceno pripomoček pri vzgoji našega ljudstva. Razen tega prepreči tudi poznavanje sovražnikove metode in načinov uničevanja nepotrebne žrtve in nepotrebno paniko. Za pravilno vzgojo za varovalnih ukrepov pred sovražnimi akcijami je Zveza borcev pritegnila k nalogam izvenarmadne vzgoje take organizacije, kot so protiletalska zaščita, Rdeči križ in gasilske organizacije.

Pri republikanskem odboru ZB je organizirano koordinacijsko telo, ki ga sestavljajo predstavniki OF, sindikatov, mladine, JA, Ljudske tehnike, Fizikalne zveze, Rdečega križa, Gasilske zveze, PAZ, pri okrajnih, mestnih in rajonskih odborih pa okrajna, mestna in rajonska koordinacijska telesa. Struktura teh koordinacijskih teles je sedaj postavljena in izdelani so konkretni plani izvenarmadne vzgoje v okviru vseh množičnih organizacij, pripadnic koordinacijskega telesa.

Tovariš Maček je nato govoril o načrtih in konkretnem delu posameznih množičnih organizacij na področju izvenarmadne vzgoje. Glede Zveze borcev je dejal, da so zlasti v pripravah za drugi republiški kongres mnogo razpravljali o izvenarmadni vzgoji, tako na okrajnih zborih kakor tudi v osnovnih organizacijah. Predlagali so mnogo konkretnih akcij in zavzeli kritičen odnos do pomanjkljivosti in dosedanjem delu. Zveza borcev je dala pobudo za vse doslej organizirane akcije, ki so jih izvedla koordinacijska telesa. Čeprav so bile te akcije doslej bolj propagandna značaja, so vendar pokazale, da se hočejo ljudske množice usposobljati za čim uspešnejšo obrambo svoje domovine. Pomanjkljivosti teh akcij so bile zlasti v tem, da so jih organizirali v okrajnih središčih, ne pa po tovarnah in vaseh. Omejili so se na izvenarmadno vzgojo v posameznih akcijah, po akciji pa je nastal največkrat zastoj in zadovoljstvo nad uspehom. Organizacija Zveze borcev ima svoje člane v vseh množičnih organizacijah, zato je potrebno, da aktivizira te člane, da bi vnašali v organizacije elemente izvenarmadne vzgoje.

V vseh organizacijah Fizikalne zveze Slovenije je vpisanih 131.000 članov. To se pravi, da so v zadnjem letu narasle za okrog 30.000 članov. Fizikalna zveza je množična organizacija, močno zasidrana v naših mestih. Precej je prodira tudi že v naše vasi. Najmočnejša je planinska organizacija, razmeroma šibka pa je telovadna, kjer je danes aktivnih 32.000 članov (leta 1938 65.000). Strelceve je 22.000, kar je glede na tradicije partizanske borbe zelo malo. Fizikalna organizacija je sicer začela z izvenarmadno vzgojo in organizirala tudi konkretne akcije, vendar so na tem področju še vedno precejšnje slabosti. V mnogih organizacijah smatrajo, da že s svojim rednim delom izvenarmadno vzgajajo članstvo in zaradi tega v mnogih primerih ne iščejo novih oblik in prijemov in ne vnašajo v svoj redni plan elementov izvenarmadne vzgoje.

Fizikalne organizacije so hkrati smatrale izvenarmadno vzgojo za posebno področje svojega dela in so imele v svojih odborih posebne funkcije, ki so odgovarjali samo za to področje. Razumljivo je, da je zaradi tega slabo sodelovanje fizikalnih organizacij v izvenarmadni vzgoji. Predvsem bi bilo treba spremeniti organizacijsko strukturo fizikalne organizacije, posamezne organizacije horizontalno povezovati ter skrbeti za njihovo osamosvojitve.

V preteklem letu se je število članstva Ljudske tehnike dvignilo skoraj za 30.000. Organizacija Ljudske tehnike je izdelala konkreten plan izvenarmadne vzgoje in izurila v raznih tečajih 8359 članov za razne stroke. Lani so organizirali 83 akcij izvenarmadne vzgoje. V organizacijo so pritegnili 9600 pionirjev. Kljub prizadevanju pa so v organizacijah LT še vedno slabosti, ki jih je treba čim hitreje odstraniti. Nekatere sekcije še niso izdelale planov za izvenarmadno vzgojo. Tako n. pr. foto-amaterji, ki so zadolženi za vzgojo tistih lastnosti, ki so potrebne za izkoriščanje fototehnike med vojno (slikanje objektov sovražnih enot, slikanje iz letal na daljavo, v temi, megli itd.). Značilno je na primer, da nima organizacija LT niti ene organizacije brodarjev in čolnarjev od izvira Save do Zagreba, dasi je premagovanje vodnih ovir velikega pomena za obrambo naše dežele, za pomoč pri operacijah naše armade, za prehod ljudstva itd. Prebivalstvo se ob rekah in jezerih bavi z ribolovom in drugim izkoriščanjem vodnega bogastva ter uporablja čolne, splave, mostove, jezove. To gospodarsko dejavnost bi morale zajeti brodarске sekcije Ljudske tehnike in jo poudariti kot element izvenarmadne vzgoje.

V mnogih organizacijah in klubih LT ni sledu o izvenarmadni vzgoji, zlasti ne tam, kjer so okrajni odbori slabi in niso organizacije povezane v Zvezi borcev. Čeprav je res, da za uspešnejše delo organizacije LT primanjkuje tehničnih sredstev in se jim ne nudi dovolj najnujnejše materialne pomoči, vendar na drugi strani tudi ni prave iniciative pri nabavljanju teh sredstev. Nekatera sredstva bi morala nabaviti LT tudi koordinacijska telesa. Najobčutnejše pomanjkanje na terenu je v bencinu, radiomaterialu, foto-kino-materialu in motorjih. S povečanim varčevanjem v posameznih ustanovah in podjetjih bi bilo mogoče dobiti pomoč tudi v teh sredstvih.

Organizacija protiletalske zaščite je doslej izvedla 500 tečajev in skoraj 2000 različnih predavanj. Ustanovili so nad 10.000 mobilnih enot, od tega 60% v mestih. V večjih mestih so tečaji v glavnem zaključeni, na deželi pa so težave zaradi pomanjkanja strokovnega kadra predavateljev. Glavna naloga, ki stoji pred organizacijo PAZ, je organiziranje protiletalske hišne zaščite. Tu je potrebna široka, neposredna pomoč vseh množičnih organizacij, predvsem OF in ZB. Organizacija PAZ je nova organizacija in si šele mora utreti pot med naše ljudske množice, zato ji morajo članice koordinacijskega telesa nuditi večjo pomoč.

V organizacijo Rdečega križa, ki šteje 220.000 članov, so lani sprejeli 3000 novih članov. RK sodeluje pri izvenarmadni vzgoji z raznimi zdravstvenimi predavanji in s predavanji o prvi pomoči. Organizaciji je uspelo, da ima v vsakem kraju predstavnika, ki običajno vodi tudi zdravstveno postajo in zna nuditi tudi prvo pomoč. Slabost organizacije RK je zlasti v tem, da so samo tisti člani aktivni, ki so službeno vezani na sanitetne ustanove, ostalo članstvo pa v glavnem plačuje le članarino. Izvenarmadna vzgoja bi bila eno izmed glavnih sredstev, ki bi po-

magala aktivizirati vse članstvo za vprašanja zdravstvene zaščite prebivalstva v miru in v primeru obrambe domovine.

Gasilska organizacija ima 809 društev, 1096 čet s 57.848 člani. V gasilska društva bodo sedaj vključeni tudi industrijski prostovoljni gasilci. Gasilska organizacija je izdelala sicer plan izvenarmadne vzgoje, vendar je v njem mnogo pomanjkljivosti. Strokovni plani vzgoje gasilskega kadra bi morali namreč obsegati vse elemente izvenarmadne vzgoje, se prilagoditi razmeram v mestu, vasi, zadrugi itd. ter obsegati vse tisto znanje, ki je potrebno gasilcu v primeru vojne. Ni namreč dovolj, da znajo gasilci samo pogasiti ogenj, temveč morajo poznati tudi delo PAZ in RK, poznati borbo proti gozdnim požarom in sploh proti požigu večjih kompleksov, vrelcev itd. V zaledju sovražnika morajo znati požigati, rušiti ter uničevati živo silo sovražnika.

Glede nalog množičnih organizacij v izvenarmadni vzgoji je tovariš Maček dejal: Za OF, mladino, sindikat in žene so prav tako postavljene naloge izvenarmadne vzgoje. OF je vnesla osnovne naloge v zvezi z izvenarmadno vzgojo v svoj tekmovalni plan na čast 10. obletnici OF od 1. oktobra 1950 do 31. marca 1951. Vse množične organizacije so si postavile za svojo glavno nalogo pravilno politično vzgojo članstva teh organizacij, obravnavanje pomena obrambe domovine, razbijanje nepotrebne vojne psihoze ter pomoč v izvedbi plana zgoraj naštetih organizacij in društev. Vendar lahko na terenu ugotovljamo, da predstavniki teh organizacij kažejo zelo slab odnos do teh nalog. Ne prihajajo na seje koordinacijskega telesa ali pa pošiljajo vedno druge zastopnike, postavljajo naloge samo načelno ne pa konkretno in zelo malo napravijo za utrjevanje in razširjenje osnovnih organizacij v pogledu izvenarmadne vzgoje. Njihovo delo je še vidno v mestih, zelo slabo pa na vasi in podeželju. Malo uspeha so pokazale pri propagandi itd. Ni jim jasna vloga propagande in agitacije v izvenarmadni vzgoji ljudstva.

Svoj govor je tovariš Maček zaključil z naslednjimi besedami:

Tovariši in tovarišice! Tovariš Tito je dejal: »Pripravljamo se na vojno, kakor da bo jutri, delajmo pa tako, kakor da bo sto let mir.« Te besede tovariša Tita nam morajo biti v pouk in opozorilo. Ne smemo pozabiti, da smo odgovorni pred njim in Partijo za delo Zveze borcev, ki ji je in ji mora biti osnovna naloga vzgoja širokih ljudskih množic, da bodo vsak čas sposobne braniti in ubraniti svobodno domovino narodov Jugoslavije. Mi smo za mir, nimamo osvabljenih namenov do drugih narodov in nikdar nismo ogrožali katerega koli naroda. Sovražniki narodov Jugoslavije naj si pa zapomnijo, da nismo rojeni za hlapce in da nikdar ne bomo klonili pred grožnjami ali pred oboroženim napadom, pa naj pride s katere koli strani. Naši narodi so v nedavni preteklosti dokazali, da jim niso nobene žrtve prevelike, če gre za vprašanje svobode ali suženjstva. Naše ljudstvo je enotno pri graditvi socializma, še enotnejše pa bo pri obrambi svoje domovine, če bo za to prišel čas. Zato je naša največja dolžnost, da usposobljamo in učimo široke ljudske množice, kako je treba braniti in se boriti za vsako ped svoje zemlje.

Razprava po poročilu in izvolitev novega glavnega odbora

Po referatu tovariša Mačka je predsedujoči Viktor Avbelj sporočil delegatom, da so prispela številna pisma in brzojavke, v katerih pozdravljajo II. kongres Zveze borcev delovnih kolektivov in množične organizacije. Zveza borcev Ljubljane je poklonila kongresu album s slikami, ki prikazujejo borbo Ljubljane med NOB. Zatem sta pozdravila delegate tudi zastopnika borcev iz Gorice in Kopra.

Potem je sledila diskusija, v kateri so delegati obravnavali uspehe in pomanjkljivosti organizacij Zveze borcev in stavili konkretne predloge za nadaljnje delo. Zastopnik študentske mladine iz Ljubljane je med drugim dejal, da je v Ljubljani okrog 5000 študentov, od katerih je le 40 članov Zveze borcev, čeprav ima pogoje za sprejem najmanj 2000 študentov. Zato je potrebno te čimprej vključiti v organizacijo. Kot člani Zveze borcev bi lahko študenti mnogo pomagali organizaciji ZB na raznih področjih. Delegatka iz kraja Celje okolica je govorila o delu obnovitvenih združenj in omenila več napak, ki so bile v njihovem delu. Organizacija Zveze borcev je sedaj v okraju organizirala prevoz opeke in prostovoljno delo pri obnovi poslopjij tistih partizanskih druženj, ki so najbolj potrebne pomoči. Hkrati bodo v ta namen ustanovili tudi remontno podjetje. Delegat iz Celja je poročal, da je imela mestna organizacija ZB še precej uspehov v izvenarmadni in predvojaški vzgoji. Minister Jaka Avšič je poudaril pomen enotnosti našega ljudstva, ki je bila temelj uspehov med osvobodilno borbo. Ta enotnost bo tudi v prihodnje za vsakega, ki bi mislil na neke avanture proti Jugoslaviji, nepremagljiva zapreka.

O delu organizacije Zveze borcev Bele Krajine je govoril delegat iz Črnomlja. Med drugim je omenil, da šteje organizacija razmeroma malo članov, kajti znano je, da je ogromna večina ljudstva sodelovala v osvobodilni borbi. Vzroki za pomanjkljivo delo so predvsem v slabem izpolnjevanju nalog okrajnega odbora Zveze borcev, pa tudi v sektarstvu in nesodelovanju z okrajnimi in krajevnimi ljudskimi odbori. Čeprav so v Beli Krajini obnovili okrog 4000 poslopjij, se organizacija Zveze bor-

cev ni brigala, da bi se prvenstveno pomagalo tistim, ki so najbolj potrebni. Zadnje čase se je delo precej izboljšalo, ker sodeluje v novem odboru večje število članov Zveze borcev s terena. Število članov se je zvišalo za 500, zbrali so okrog 400 dokumentov za muzej v Metliki ter povečali aktivnost pri izvenarmadni vzgoji ljudstva.

Podpolkovnik Šeme Jože je govoril o politični aktivnosti in dejavnosti pripadnikov JA v organizaciji ZB. Pripadniki JA se aktivno udeležujejo akcij Zveze borcev, da bi se čim tesneje povezali z množicami. Govoril je o velikem porastu članstva Zveze borcev v JA. V enem letu se je organizacija Zveze borcev ljubljanske garnizije povečala za skoraj 300%. Znatno pomoč nudijo oficirji JA terenskim organizacijam. Največ pomoči nudijo oficirji JA pri izvenarmadni vzgoji in pri političnem delu.

Delegat okraja Maribor okolica je zlasti podčrtal pomanjkljivosti sodelovanja krajevnih organizacij Zveze borcev z drugimi množičnimi organizacijami. Tudi v izvenarmadni vzgoji še niso premagali začetnih težav. Organizacija PAZ je še vse premalo zastopana, medtem ko je Ljudska tehnika pridobila že veliko število aktivnih članov.

Delegat iz Gorice je govoril o uspehih izvenarmadne vzgoje. V zadnjem letu so organizirali več manevrov, ki so dokaj dobro uspeli. Odkljuje se zlasti organizacija Rdečega križa, ki ima v svojih vrstah že 12.000 aktivnih članov. Poleg tega so formirali tudi 19 strelskih druženj, v katerih je močno aktivna mladina.

Delegat iz Ljubljane je poudaril, da je število članov organizacije ZB Ljubljane naraslo lani od 20.000 na 27.000. Pogoje za sprejem ima še okrog 22.000 ljudi in bo seveda treba v tej smeri aktivnost organizacije še povečati. Največ uspehov je imel teren Jarše, kjer so vključili v organizacijo vse ljudi, ki imajo za to pogoje. Organizacije Zveze borcev so organizirale 150 kulturnih prireditvev, 85 izletov v partizanske kraje ter zbrale okrog 26.000 dokumentov. Dasi je bilo glede izvenarmadne vzgoje prebivalstva precej pomanjkljivosti, so vendar zabeležili tudi na tem področju nekaj uspehov. Med drugim so organizirali

Pogled na delovno predsedstvo kongresa Zveze borcev, ki je bil včeraj v unionski dvorani v Ljubljani

Zveza novinarjev bo stopila v članstvo Zveze sindikatov Jugoslavije

Banjaluka, 28. januarja. Danes je plenum Zveze novinarjev Jugoslavije sklenil, da bo ta Zveza stopila v članstvo Zveze sindikatov Jugoslavije in da se uvede obvezno opravljanje strokovnih izpitov za vse novinarje. Plenum je bil v Banjaluki.

Sklep, da stopi Zveza novinarjev v članstvo Zveze sindikatov kot posebna strokovna zveza, ki bi imela popolno samostojnost tako v mednarodnih odnosih kakor tudi glede svoje organizacijske strukture in načina dela, je bil sprejet na predlog Centralnega odbora Zveze sindikatov. Ta sklep je važen zaradi tega, ker bodo novinarske organizacije veliko konkretnije in učinkoviteje delovale ter dajale pomoč uredništvom po svojih področjih, ki bodo organizirane pri vsaki novinarski ustanovi.

Strokovne izpite bodo morali delati vsi novinarji v določenem roku. Za prvi čas je določena obdelava teme s področja, v katerem novinar največ dela in izpit iz enega tujega jezika ter stroje-pisja.

Poročilo o delu Zveze republiških združenj je podal tajnik Mile Vitorovič. Ta je poudaril, da so bile vse novinarske organizacije, zlasti pa združenji Hrvatske in Srbije, delavne in da so uporabljale različne oblike dela, enoletne in dvoletne šole, tečaje, seminarje, predavanja, razprave itd.

Na plenumu so največ razpravljali o načinu dela v šolah in tečajih ter o splošni strokovni in ideološkopolitični

vzgoji novinarskega kadra. Poudarjeno je bilo, da dosednji način dela v novinarskih šolah ne ustreza več potrebam uredništev. Zato bodo v program novinarskih šol uvedli kot osnovne predmete predmete iz novinarske teorije in prakse ter neposredno praktično delo. Nižje novinarske šole bodo ustanavljali samo v krajih, kjer je nujno potrebno, osnovno delo za dvig strokovne pripravljenosti mlajših novinarjev pa se bo razvijalo v uredništvih in novinarskih organizacijah.

V poročilu in razpravi so posebej obravnavali delo sekcij pri republiških združenjih. Poudarjeno je bilo, da so sekcije zelo primerna delovna oblika za strokovno izobraževanje novinarskega kadra. Plenum je sklenil, da bodo republiška združenja poživala delo sedanjih sekcij in da bodo hkrati organizirala nove s stalnim delovnim programom. Sekcije novinarskih združenj bodo zlasti velikega pomena, kajti v njih se bo izvajalo glavno delovanje strokovne zveze novinarjev.

Založniško delovanje novinarskih združenj bo razširjeno, kot so določili udeleženci plenuma. Republiška združenja bodo izdajala publikacije teoretičnega pomena, knjige o različnih vprašanjih novinarske teorije in prakse, klasična publicistična dela, sodobne reportaže in drugo.

Plenum je prav tako nekoliko spremenil pravila Zveze novinarjev Jugoslavije.

V »Iskra« je bilo že četrto zasedanje delavskega sveta

V kulturni dvorani tovarne »Iskra« v Kranju je te dni že četrto zasedal Delavski svet, ki je podrobno razčlenil, katere sklepe so do sedaj že izpolnili. Treba je priznati, da so v decembru mnogo naredili. Ta mesec pa so v tovarni izboljšali disciplino za 2,5%, odpadek so zmanjšali za 3% in vse to je pripomoglo, da so izpolnili letni finančni plan 101,1%, decembrski osnovni plan pa 172,7%, letni plan je izpolnjen

v važnih izdelkih; kot v kinoprojektorskih 103,3%, v dinamo 101%; ncd stodoletno so izpolnili proizvodno regulativno, kinoojačevalce, števec v avtomatičnih telefonskih, avtomatičnih telefonov, v livnici pa 120%. V ostalih izdelkih so imeli smolo, ker še do danes niso prejeli vsega materiala za popolno izdelavo, posebno jim manjka bakrolita. Odpadek jim dela še vedno velike preglavice in ogromno škodo. Zdag ga bodo omejili, ker bodo postrili individualno odgovornost, posebno pri vodilnem kadru. Proizvodni plan »Iskra« je letos še povečan za 17 odstot. Z uvedbo novih artiklov v proizvodnji, kot so: vatmeter, mali instrumenti, rele, kontaktni stavek, varovalnice (telefonija) itd. kar zahteva še večjega prizadevanja in borbenosti za dvig proizvodnje.

Delavci bodo dobili v kratkem svoj čevljarstvo delavnico je sklenil delavski svet, saj so jo že davno zahtevali. Pogovorili so se tudi o štednji, ki ni zadovoljiva, čeprav so na zadnjem zasedanju o varčevanju sprejeli obvezni sklep, kako in pri čem je treba varčevati. Sedaj pa so odkrili veliko škodo v galvaniki in so stvar predali javnemu tožilstvu, da bodo tako zavrlj lahko-miselno upravljanje z materialom. Pogovorili so se še v izboljšanju izdelave, o štednji, ki je posebno važna v orodjarni, o pomenu organizacije PAZ in uvedbi rednega študija za vse člane Delavskega sveta. Tudi dopuste bodo letos planirali tako, da ne bodo ovirali izpolnjevanja plana.

Delovni kolektiv je v decembru imel lepe uspehe in je zato prav, da je »Iskra« dobila v tem mesecu prehodno zastavico v šestmesecnem tekmovanju za 10. obletnico OF kot najboljši kolektiv kovinske industrije v Sloveniji.

Se do konca meseca se bodo kosale naše predice in tkalke

Od 18. decembra do 18. januarja je tekmovalo 78 predilniških brigad v I., II. in III. kategoriji. Generalna direkcija tekstilne industrije bo prihodnje dni ocenila, katera teh brigad je v posamezni kategoriji dosegla najboljšo mesto.

Izmed tkalskih brigad dosegel ni izgubila nobene točke »Udarna brigada« iz Inteksa, nje sledijo s tremi ali štirimi izgubljenimi točkami štiri brigade iz Tikkanine, obrat B iz Kranja. Prva kategorija 26 tkalskih brigad je zaključila tekmovanje 17. januarja, po 26 brigad 2, 3. in 4. kategorije pa tekmuje še 29. januarja. S tem bo zaključeno tretje tekmovalno obdobje velikega šestmesecnega tekmovalnega predilniških in tkalskih brigad Slovenije.

Do konca meseca pa se bodo še kosale predice in tkalke za naslov »najboljša predica« ali »najboljša tkalka«.

V Novem mestu so na dan kongresa Zveze borcev odkrili spominsko ploščo

Novo mesto, 28. januarja. Danes dopoldne je mestna organizacija Zveze borcev ob navzočnosti številnega prebivalstva odkrila na poslopju hotela »Metropol« spominsko ploščo. Slovesnost je začel tajnik mestnega ljudskega odbora Novo mesto Franc Zagorc, ki je po govoru odkril ploščo z napisom: »V tej hiši so do srede marca 1942 tajno razmoževali letake, časnike in knjižice OF«. Za njim je govoril o zgodovini slovenskih partizanskih tiskarn upravnih novomeške študijske knjižnice Bogo Kumelj. Na predlog predsednika ZB v Novem mestu Zabočnika je bila poslana II. kongresu Zveze borcev Slovenije pozdravna brzojavka. G.

O izvrševanju programa uvoza živil

Izjava predsednika komisije za izredni uvoz živil tovariša Ljuba Babiča

Beograd, 28. januarja (Tanjug). Sodelavec Tanjuga se je obrnil na tovariša Ljuba Babiča, pomočnika predsednika Gospodarskega sveta FLRJ in predsednika komisije za izredni uvoz za obvestila, kako se izpolnjuje program uvoza hrane, in je v zvezi s tem postavil ta-le vprašanja:

Vprašanje: Ali je določen končni program pošiljk v okviru celotnega zneska pomoči, ki so jo dodelile ZDA?

Odgovor: Kakor je že bilo uradno objavljeno, znaša program pomoči Združenih držav Amerike v živilih 69 milijonov 400.000 dolarjev. Prvi del v znesku 31.400.000 dolarjev je bil odobren pred zasedanjem Kongresa, drugi del v znesku 38.000.000 dolarjev pa s sklepom samega Kongresa. To je brezplačna pomoč Združenih držav Amerike.

Od skupne vsote bi se moralo takoj porabiti 63.400.000 dolarjev za nakup približno 603.000 ton raznih prehranbenih artiklov, ostane v znesku 6.000.000 dolarjev pa je rezerviran za kritje prevoznih stroškov za tisti del blaga, ki ne bo mogel biti prepeljan z našimi ladjami.

V okviru tega programa so bile prvotno določene pošiljke naslednjih predmetov:

Pšenična moka 168.000 ton, 18.700.000 vrednost v dolarjih; koruzna moka 9000 ton, 900.000 vrednost v dolarjih; koruza 137.500 ton, 9.800.000 vrednost v dolarjih; ječmen 40.000 ton, 2.700.000 vrednost v dolarjih; oves 60.000 ton, 4.800.000 vrednost v dolarjih; živalska krma 50 tisoč ton, 2.600.000 vrednost v dolarjih; riž 5000 ton, 1.100.000 vrednost v dolarjih; suh grah 30.000 ton, 3.000.000 vrednost v dolarjih; maščobe 20.000 ton, 7.100.000 vrednost v dolarjih; sladkor 20.000 ton, 2.400.000 vrednost v dolarjih; fižol 35.000 ton, 3.600.000 vrednost v dolarjih; jaja v prahu 4500 ton, 500.000 vrednost v dolarjih; mleko v prahu 6000 ton, 1.800.000 vrednost v dolarjih; konzervirano meso 900 ton, 400.000 vrednost v dolarjih; semena 18.000 ton, 4.000.000 vrednost v dolarjih; skupaj 603.900 ton, 63.400.000 vrednost v dolarjih. Prevozni stroški skupaj 6.000.000 dolarjev. Skupaj 69.400.000 dolarjev.

Vprašanje: Ali tako določen program pošiljk po predmetih in količinah krije najnujnejše potrebe?

Odgovor: Tako določen program pošiljk, ne glede na manjša odstopanja pri nekaterih predmetih, v celoti zadovoljuje, izvenj pri maščobah in sladkorju. Pri teh dveh predmetih je zadeva drugačna. Od potrebnih 40.000 ton maščob je bilo določeno, da se pošlje vsega skupaj 20.000 ton, a od zahtevanih 35.000 ton sladkorja je določeno, da se pošlje vsega skupaj 20.000 ton. Dejansko je primanjkljaj pri sladkorju še večji, ker domača proizvodnja zaradi težkih posledic suše ni dosegla pričakovane količine. Računalo se je, da bo dala domača proizvodnja 104.000 ton, dobili pa smo vsega skupaj 84.785 ton, tako da se je absolutni primanjkljaj za kritje najnujnejših potreb za prehrano dvignil na 50.000 ton, od česar je, kakor sem dejal, s programom pomoči zagotovljenih 20.000 ton.

Da bi se rešilo vprašanje masti in sladkorja, je bilo predlagano zmanjšanje količine fižola za 10.000 ton v vrednosti 1.700.000 dolarjev, graha za 10.000 ton v vrednosti 1.000.000 dolarjev, ovsa za 30.000 ton v vrednosti 2.400.000 dolarjev in ostale živalske krme za 25.000 ton v vrednosti 1.300.000 dolarjev ali vsega skupaj 6.370.000 dolarjev. Razen tega smo se sporazumeli s predstavniški vlad Združenih držav Amerike in Velike Britanije, da se nabava semena v znesku 3.500.000 dolarjev iz programa pomoči prevajal na angleški kredit v znesku 3 milijone funtov, a da se sproščena sredstva prav tako uporabijo za nabavo maščob in sladkorja.

Na ta način smo s korekturo količin v okviru programa pomoči in z izkoriščenjem sredstev iz kredita 3.000.000 funtov računali, da bomo zagotovili v celoti mast in sladkor. Toda za enkrat je sprejet ta predlog, t. j. osvoboditvi je 3.500.000 dolarjev s pozicije za nabavo semena, dalje je zmanjšana živalska krma za 25.000 ton v vrednosti 1.100.000 dolarjev, oves za 30.000 ton v vrednosti 2.200.000 dolarjev, riž za 5000 ton v vrednosti 200.000 dolarjev, kar znaša skupaj 8.100.000 dolarjev. Iz teh sredstev 8.100.000 dolarjev je zagotovljen nakup novih 10.000 ton maščobe. S tem je po programu pomoči zagotovljenih vsega skupaj 30.000 ton maščobe.

Količine masti in sladkorja, ki še primanjkujejo, se bodo rešile: en del s kreditom 3.000.000 funtov, za drugi del, ki ostaja za sedaj še nezagotovljen (okrog 15.000 ton sladkorja in okrog 7000 ton maščob) iščemo rešitev in upamo, da jo bomo našli.

Vprašanje: Katere količine živil so doslej prispele v državo? Ali je tempo prihajanja teh živil zadovoljiv?

Odgovor: Doslej je vsega skupaj prispele 95.808 ton. Na poti v jugoslovanska pristanišča je 81.485 ton, v ameriških pristaniščih pa je že naloženih okrog 52.000 ton. Ako imamo pred očmi, da bi morale glede na potrebe potrošnje v glavnem vse količine hrane prispeti v jugoslovanska pristanišča konec meseca aprila in v prvi polovici maja, tedaj je razumljivo, da bi moral biti tempo prihajanja blaga v prihodnjih treh mesecih znatno hitrejši. Zato obstoja po mojem mnenju vsi pogoji, ker so v zvezi s tem vsa vprašanja obdelana: razpored jugoslovanskih ladij, razpored blaga na pristanišča, potrebe ladijskega prostora tu-

jih zastav in drugo. Ni nobenih ovir, da ne bi v kratkem roku dobili večjih količin živil.

Vprašanje: Ali bi lahko povedali, kako bodo porabljena finančna sredstva, ki se dobe s prodajo prehranbenih predmetov iz programa pomoči?

Odgovor: Kakor je znano, se prodajo prehranbenih predmetov iz tega programa pomoči, čeprav jih dobivamo brezplačno, potrošnikom po nižjih enotnih cenah kakor tudi drugi predmeti zajamčene preskrbe. Vsa na ta način dobljena sredstva so izkazana na posebnem računu te komisije. Ta sredstva bodo porabljena samo za zdravstvene in socialno humanitarne namene, kakor to tudi sporazum določa, ako se obe vladi drugače ne dogovorita. V tem smislu je v delu načrt za porabo teh sredstev.

Naša vlada pa financira iz proračunskih sredstev ostale izdatke pri izvrševanju tega programa — vse vrste prevoznih in manipulativnih stroškov v državi, kakor tudi del stroškov za prevoz blaga iz ZDA do Jugoslavije.

Vprašanje: Ali je določeno, kateri prehranbeni predmeti bodo nabavljeni v okviru kredita 3.000.000 funtov, ki nam ga je dala vlada Velike Britanije na razpolago za odstranjevanje posledic suše?

Odgovor: Kredit v znesku 3 milijonov funtov bo v glavnem uporabljen za te-le nabave: za nabavo raznih vrst semen bo porabljenih okrog 1.000.000 funtov, za nabavo sladkorja 1.000.000 funtov, kar zagotavlja nakup okrog 15 tisoč ton sladkorja, za nabavo maščob 550.000 funtov, kar zagotavlja okrog 4500 ton, za nabavo kakava okrog 200.000 funtov in okrog 250.000 funtov za nabavo blaga široke potrošnje.

Vprašanje: Ali se bodo prehranbeni predmeti, ki jih pošilja organizacija CARE, delili na isti način kot prehranbeni predmeti, ki se pošiljajo v okviru programa pomoči Združenih držav Amerike?

Odgovor: Do sedaj se je predvsem v našem tisku pojavljalo več vrst številk o količinah pošiljk po organizaciji CARE. V okviru pogodbe, ki je bila nedavno podpisana, je bilo dokončno določeno, da bodo dobavljene te-le količine: 5000 ton surovega masla, 12.000 ton jaje v prahu in 21.000 ton mleka v prahu, kar v vrednosti predstavlja vsoto okrog 35.000.000 dolarjev. Vse te količine bodo poslano brezplačno s tem, da trpimo mi stroške prevoza od Združenih držav Amerike do naše države, kakor tudi vse stroške razvažanja in manipulacije v državi.

Razdeljevanje teh prehranbenih predmetov bo potekalo po posebnem navodilu — v duhu pogodbe — določenim kategorijam potrošnikov, kot so: bolniki v bolnicah in doma, otroci, ki niso zajeti s programom UNICEF, invalidi, študenti, manj premožni državljani in hudo prizadeta področja pasivnih krajev. V tem smislu bodo določeni koristniki; ti bodo dobili posebna nakazila, na podlagi katerih bodo lahko dobivali te predmete. Prehranbeni predmeti, ki jih pošilja organizacija CARE, se bodo delili potrošnikom brezplačno.

Vprašanje: Ali bi lahko kaj povedali o delu opazovalcev ameriške vlade v zvezi z izpolnitvijo programa pomoči?

Odgovor: V pretekli dobi je bilo sodelovanje z opazovalci uspešno ter se je razvijalo z zadovoljivim mesečnim razumevanjem in decela v duhu sporazuma. Ni nobenega razloga, da se ne bi naše delo tudi v prihodnje razvijalo v tej smeri.

Akcija organizacije CARE za pomoč Jugoslaviji

New York, 28. jan. (Tanjug). Ameriška dobrodelna organizacija C. A. R. E. je navelovala razglas na Američane jugoslovanskega rodu, v katerem je med drugim rečeno, da potrebujejo Jugoslavlani tujo pomoč, da bi premagali prehranbene težave.

Organizacija C. A. R. E. pripominja, da je ameriški kongres že izglasoval pomoč Jugoslaviji, ki bo vsakokoli veliko koristila, pri čemer poudarja nadalje v razglasu, da ta pomoč ne bo zadostna, da bi nadomestila težke izgube, ki jih je Jugoslavija utrpela zaradi suše in da lahko samo naknadno posamezna pomoč v okviru organizacije C. A. R. E. resnično pomaga Jugoslaviji. To bo treba izvesti v prihodnjih nekaj mesecih.

Ker se zaveda jugoslovanskih potreb, se je skupina odličnih Američanov, med katerimi so ga. Roosevelt, John Gunther, Max Lerner, Robert Baldwin, Norman Thomas in Walter White, že odzvala pozivu organizacije C. A. R. E., da bo stopila v vseameriški narodni odbor za pomoč Jugoslaviji, pod čigar pokroviteljstvom bo organizacija C. A. R. E. izvajala svojo nadaljnjo akcijo.

V svoji akciji za pomoč Jugoslaviji poziva organizacija C. A. R. E. zlasti Američane jugoslovanskega rodu, za katere je dobro znano, da so v preteklosti, zlasti pa sedaj veliko pomagali jugoslovanskim narodom. Organizacija C. A. R. E. predlaga, naj bi ustanovili ameriško-jugoslovanski odbor za pomoč Jugoslaviji, v katerega bi prišli najuglednejši predstavniki Američanov jugoslovanskega rodu iz vseh delov ZDA.

Pozvali so tudi vse organizacije Američanov jugoslovanskega rodu, ki so že ustanovile odbor za pomoč Jugoslaviji, naj pošljejo svoje predstavnike v ameriško-jugoslovanski odbor.

Razglas organizacije C. A. R. E. je objavila velika večina jugoslovanskih listov v ZDA.

Minister Milovan Djilas prispel v London

London, 28. jan. (Tanjug) Minister zvezne vlade FLRJ Milovan Djilas je prispel sinoči v spremstvu Vladimiru Dedičera v Veliko Britanijo, kjer bo ostal nekaj časa na zasebnem obisku kot gost jugoslovanskega veleposlanika v Londonu dr. Jožeta Brileja. Na doverski postaji so ministra Djilasa sprejeli in pozdravili veleposlanik dr. Brilej in člani jugoslov. veleposlaništva v Londonu.

Na čast ministra Milovana Djilasa bo priredila britanska vlada jutri slavnostni sprejem.

Veleposlanik FLRJ obiskal predsednika Trumana

Washington, 28. jan. (Tanjug). Veleposlanik FLRJ v Združenih državah Amerike Vladimir Popović je obiskal predsednika ZDA Trumana in se mu zahvalil v imenu jugoslovanske vlade za pomoč, ki so jo izkazale ZDA Jugoslaviji po suši, ki je lani prizadela našo državo.

Umik kitajskih čet iz Tibeta

New Delhi, 28. jan. AFP poroča, da so poluradni krogi v indijski prestolnici danes potrdili obvestila iz Kalimponga, indijskega mesta na tibetanski meji, po katerih je vlada LR Kitajske umaknila skoraj vse svoje čete iz Tibeta, da bi prepričala vlado Tibeta in indijsko vlado o svoji želji, da se vprašanje Tibeta reši s pogajanjem. Kitajska vlada je dala zagotovila Dalai Lami, da v Lhasi ne bo nobene garnizije kitajskih čet in da bo njegova vlada uživala najpopolnejšo avtonomijo glede notranje uprave v državi, dočim bi bila obramba Tibeta in

FRANCOSKO-AMERIŠKI ODNOSI

Plevenov obisk v Washingtonu naj bi odstranil nesporazume med Francijo in ZDA

Pariz, 28. jan. (Tanjug). Predsednik francoske vlade René Pleven bo imel v Washingtonu dvodnevne razgovore s predsednikom ZDA Trumanom. Po uradnih izjavah se boista Truman in Pleven razgovarjala o vojaškem in političnem položaju na Daljnem vzhodu, o politični in vojaški organizaciji Zahodne Evrope ob udeležbi Zahodne Nemčije, o ustanovitvi nemške vojske in gospodarski organizaciji Atlantskega pakta, posebno pa o vprašanju kar najhitrejšega organiziranja razdelitve surovin, pri čemer vztraja Francija za svo odločnost.

Ob Plevenovem odhodu v Washington opozarjajo diplomatski opazovalci na nesporazume, ki so nastali v zadnjem času med obema vladama glede stališča do kitajskega napada na Korejo.

Dva narodna poslance izstopila iz KP Italije

Rim, 28. jan. (Tanjug) Dva komunistična narodna poslance in partijska funkcionarja Valdo Magnani in Aldo Cucchi sta vrnila partijske knjižice in izstopila iz članstva Komunistične partije Italije. Valdo Magnani je bil sekretar federacije KP Italije v Reggio Emiliji, katero imajo za eno najmočnejših oporišč Komunistične partije Italije. Magnani je vstopil v KP Italije leta 1936, med vojno pa je poveljeval neki garibaldijevski brigadi. Na nedavnem pokrajinskem kongresu Partije je Magnani izjavil, da je prva dolžnost komunistov, da brani svojo domovino pred napadom kogarkoli. To njegovo izjavo tolmačijo kot odklon od komunistične linije. Magnani je ostal dosleden svojemu stališču, da ne sme biti KPI popolnoma podvržena hegemonističnim ciljem VKP(b).

Narodni poslanec Aldo Cucchi, ki je

Operacije v Indokini

Saigon, 28. jan. (Tanjug.) Po sporočilu poveljstva francoskih čet, ki ga prenaša United Press, so čete tujske legacije sodelovanjem Bao Dajevih sil uničile dve Ho Si Minhovi četi v bližini An Hua, 25 km severno od Saigona. Ho Si Minhovi četi, ki sta bili obkoljeni in nenadoma napadeni iz zasede, sta pustili na bojišču 286 mrtvih in 27 ujetih, razen tega pa še velike množice orožja. Francoske čete niso imele izgub.

V sporočilu je še rečeno, da so francoske čete v provinci Tongking nadaljevale čistilne akcije, pri katerih je bilo 15 sovražnikov mrtvih in 85 ujetih. Francoska letala so bombardirala položaje Ho Si Minhovih čet v Tongkingu. V Anamu je prišlo do manjših bitk, v katerih so imele Ho Si Minhove čete 211 mrtvih in ujetih.

Eisenhower prispel v New York

New York, 28. jan. United Press poroča, da je general Dwight Eisenhower večer prispel iz Ottawe v New York. Pričakujejo, da bo podal prihodnji teden predsedniku Trumanu poročilo o svojem potovanju po Evropi. Eisenhower je obiskal vse prestolnice držav Atlantskega pakta in se je razgovarjal z najvišjimi funkcionarji o stanju oboroženih sil teh držav in o njihovi udeležbi pri skupnih oboroženih silah držav Atlantskega pakta.

Razmejitve med Vzhodno Nemčijo in Poljsko

Berlin, 28. jan. AFP poroča: V Frankfurtu na Odri je bil podpisan protokol o določitvi obmejne črte na Odri in Neissi med Vzhodno Nemčijo in Poljsko. Protokol sta podpisala zunanji minister Vzhodne Nemčije Dertinger in poljski zastopnik Krzezewski. V sporočilu zunanjega ministrstva Vzhodne Nemčije je rečeno, da pomeni podpis tega protokola dokončno izpolnitev sporazuma, ki je bil sklenjen 6. julija 1950 o določitvi obmejne črte med Vzhodno Nemčijo in Poljsko.

SEJA POLITIČNEGA ODBORA GENERALNE SKUPSCINE OZN

12 azijskih in arabskih držav obravnava kanadske predloge

ZDA »puščajo odprta vrata« za nadaljnja pogajanja s kitajsko vlado za doseg častnega miru na Daljnem vzhodu

Lake Success, 28. jan. (Tanjug.) Ker so bili v New Yorku veliki snežni zameti, se je seja Političnega odbora Generalne skupščine začela sinoči za zamudo 45 minut. Indonezijski delegat je podprl resolucijo 12 držav in poudaril, da je primer Indonezije najlepše pokazal, da je spor mogoče rešiti, če se najprej začnejo pogajanja, ki potem lahko pripeljejo do ustavitve bojev. Delegat Bolivije je odločno podprl predlog ZDA in posebno vztrajal pri tem, da je treba Kitajsko obsoditi kot napadalca.

Indonezijski delegat se je dotaknil tudi govorov britanskega, kanadskega in izraelskega delegata, ki so jih imeli med razpravo. Rekel je, da ti govori kažejo, da v Združenih narodih pridobiva vedno

več veljave mnenje, da so se odgovor kitajske vlade, njeni nasprotni predlogi in dodatna pojasnila, ki jih je dala, že mnogo bolj približala načelom, ki so jih poudarili Združeni narodi. Nato je dejal, da 12 azijskih in arabskih držav sedaj obravnava predloge kanadskega zunanjega ministra, ki jih je včeraj neuradno sporočil Političnemu odboru.

Bolivjski delegat je med drugim obdolžil Sovjetsko zvezo, da vztraja pri tem, da so ZDA zabele napad na Korejo, ne pa Severna Koreja in potem Kitajska. Poljski delegat Katz Suchy je povelil večino svojega govora napadom na ZDA in oblozeval Veliko Britanijo in Izrael, češ da izvajajo politiko, ki samo na jeziku podpira mir. Izjavil je, da bo glasoval za resolucijo 12 držav, čeprav meni, da se ta omejuje samo na del temeljnih vprašanj.

Delegata Južnoafriške unije in Etiopije sta izjavila, da bosta glasovala za ameriško resolucijo.

Libanonski delegat Sohal Malik je izjavil, da podpira tako resolucijo 12 držav kakor tudi ameriško resolucijo. Po mnenju libanonske delegacije je Kitajska izvršila napad. Združeni narodi pa bodo morali poskusiti vse, kar je v njihovi moči, da na miren način rešijo vprašanja Daljnega vzhoda. Libanon je prva izmed 12 držav azijsko-arabskega bloka, ki se je izrekla za to, da se Kitajska razglasi za napadalca.

Zadni govornik je bil ameriški delegat Warren Austin. Izjavil je, da ameriška vlada ne bi vztrajala pri sankcijah zoper Kitajsko, če bi kitajska vlada dala kakršno koli nedvoumno znamenje, da ji je do tega, da bi se na Daljnem vzhodu dosegel časten mir. Zato si bodo ZDA še nadalje prizadevale, da se sprejme resolucija, s katero se zahteva razglasitev Kitajske za napadalca na Korejo. Na koncu je Austin znova poudaril, da ne bodo ZDA storile zoper Kitajsko nobenih korakov brez sporazuma z Generalno skupščino in da ZDA nimajo namena, s svojo resolucijo zaplotiti vrata za nadaljnja pogajanja, ampak da jih nasprotno namenoma puščajo odprta.

Politični odbor bo nadaljeval razpravo v ponedeljek.

Angloameriške enote so se približale Seulu na 14 km

Tokio, 28. januarja. United Press poroča, da so ameriške in britanske čete napredovale proti severu v smeri Seula in prispele na razdaljo 14 km severno od Suvona. Ameriške enote so potisnile neki kitajski bataljon z dominantnega položaja na hribu zapadno od Suvona. Prav tako je ameriška pehota zavzela neko višino v bližini Jongčanga, ki leži okrog 20 km severno od Jongvola. Po poročilu osme armade so drugi severnokorejski korpus, sestavljen iz petih reorganiziranih divizij, obklopile ameriške sile ter ne more več izvrševati organiziranih operacij.

Ameriško letalstvo je danes bombardiralo področje Seula.

AFP poroča, da so nedavno ujeti kitajski vojak izjavili, da so dobile kitajske enote ukaz, da morajo biti v defenzivi.

V SOVJETSKI ZVEZI NISO OBJAVILI REZULTATOV O CELOTNI IZPOLNITVI POVOJNEGA PETLETNEGA PLANA

Moskva, 28. jan. Novinska agencija Sovjetske zveze Tass je objavila uradno poročilo sovjetske vlade o uspehih, doseženih pri izpolnitvi plana v letu 1950. V poročilu je rečeno, da je bil plan industrijske proizvodnje izpolnjen s 102 % in da se je industrijska proizvodnja povečala za 23 %. Vendar je v poročilu navedeno, da številne industrijske panoge, med njimi lesna industrija, industrija papirja, industrijska prometna podjetja in industrija za predelavo blaga niso izpolnile planskih nalog. Razen tega niso v številnih panogah izpolnili norm, določenih z državnim planom glede asortimenta in kakovosti izdelkov. Tako n. pr. ministrstvo črne metalurgije ni izpolnilo plana proizvodnje posameznih vrst črnih metalov, ministrstvo strojne in orodne industrije ni izpolnilo plana proizvodnje hidrokovinskih srednje velikosti, ministrstvo industrije kmetijskih strojev ni izpolnilo plana proizvodnje nekaterih kmetijskih strojev, ministrstvo lesne industrije plana prevoza glavnih vrst lesa z delovnih mest, ministrstvo za lahko industrijo plana proizvodnje boljše kakovosti ženskih in moških nogavic. Tudi številna podjetja lokalne industrije in obrtnega združenstva niso izpolnila nalog za zboljšanje kakovosti in razširitev asortimenta izdelkov.

Leto 1950 je bilo zadnje leto prvega sovjetskega povojnega petletnega plana. Ta plan je predložil leta 1946 v odobritev Vrhovnemu sovjetu tedanji predsednik planske komisije Voznesenski. Medtem je bil sam skupno s številnimi drugimi gospodarskimi voditelji razrešen dolžnosti in se več ne pojavlja v političnem in javnem življenju Sovjetske zveze.

Uspehi o celotni izpolnitvi povojnega petletnega plana niso bili objavljeni.

Ameriške terjatve od ZSSR

Washington, 28. jan. Reuter poroča, da so predstavniki zunanjega ministrstva ZDA izjavili, da ZDA v razgovorih med ZDA in ZSSR v zvezi s pošiljkami po zakonu o posojilu in najemu zahtevajo, da jim mora Sovjetska zveza vrniti 558 ladij. Vse te ladje je dobila Sovjetska zveza med drugo svetovno vojno. ZDA so prvotno zahtevale, da mora ZSSR vrniti 660 ladij, vetašvi 84 trgovinskih

in 20 vojnih ladij v skupni vrednosti 500 milijonov dolarjev. Predstavniki ZDA so izjavili, da so med ameriško-sovjetskimi pogajanjimi o tem vprašanju ZDA zmanjšale svoje zahteve in da so jih pripravljene še enkrat znižati, če bi bilo kaj upanja na sporazum.

Smrt feldmaršala Mannerheima

Lausanne, 28. jan. United Press poroča, da je včeraj umrl v Lausanni v 84. letu feldmaršal Karel Gustav Mannerheim, bivši predsednik Finske republike. Feldmaršal Mannerheim je poveljeval finski vojski med rusko-finsko vojno v l. 1939—40. Predsednik republike je postal leta 1944, leta 1946 pa je odstopil.

Edenova izjava

Düsseldorf, 28. jan. (Tanjug). Bivši britanski zunanji minister Anthony Eden je včeraj odpotoval iz Zahodne Nemčije, kjer je prebil osem dni na informacijskem potovanju. Po poročilu AFP je Eden pred odhodom izjavil na düsseldorfskem letališču, da bo varnost Evrope toliko zanesljivejša, kolikor večja bo evropska enotnost. Dodal je, da bo Velika Britanija storila vse, da bo Evropa uživala kolikor mogoče veliko varnost in da se Nemčiji zagotovi mir. Na koncu je Eden še rekel, da bo Velika Britanija v prihodnjih mesecih pomnožila svoje okupacijske sile v Zahodni Nemčiji.

PRIPRAVE ZA TRŽAŠKI VELESEJEM

Trst, 28. jan. (Tanjug). Za letošnji tržaški velesejem, ki bo od 24. junija do 8. julija, so v teku obsežne priprave, ker računajo, da bo letos za ta velesejem precej večje zanimanje kot lani. Sedaj grade nov paviljon, s katerim se bo znatno razširil dosežani velesejski prostor. Udeležbo na velesejmu so doslej prijavile Jugoslavija, Avstrija in Češkoslovaška, v teku pa so tudi pogajanja z mnogimi drugimi državami. Po dosedanjih podatkih je Jugoslavija med tistimi državami, ki bo zavzemala največje prostore na velesejmu. Računajo, da bo na velesejmu sodelovalo približno 16 držav.

Trening tekma državnega moštva v Ljubljani

B REPRESENTANCA: SLOVENIJA 2:1 (1:1)

Ljubljana, 28. jan. Današnja nogometna tekma med moštvi Slovenije in B reprezentance je privabila na Stadion 7000 gledalcev...

Sodil je Kos iz Ljubljane. Strelci: Zivotic v 8. min. za Slovenijo ter v 45. min. Senčar in v 80. min. Wolfi za reprezentanco.

od Milovanova, katerega je zamenjal v 26. min. drugega polčasa. Tudi v napadnih vrsti se ni odlikoval nihče.

Neodločena igra A reprezentance — zmaga C reprezentance v Zagrebu

Poleg tekme B reprezentance FLRJ v Ljubljani, sta večerj še A in C reprezentanci igrali v Zagrebu.

precej dobro. Napad je bil najslabši del moštva. Pokazal je veliko mešanost.

JUGOSLAVIJA A : HAJDUK 2:2

A reprezentanca: Beara, Kolaković, Čolić, Čajković I., Horvat II., Džajić, Ograjčan, Mitić, Rupnik (Tomašević), Bobek, Horcuz.

SKUPŠČINA NZJ

V Zagrebu je začela z delom skupščina Nogometne zveze Jugoslavije, kateri prisostvujejo delegati vseh ljudskih republik...

JUGOSLAVIJA C : LOKOMOTIVA 1:0 (1:0)

C reprezentanca: Krivokučka, Delić, Crnković, Pušić, Djurdjević, Spajić, Valok, Antić (Veselinović), Živanović, Mihajlović, Režek.

MEDNARODNI SPORT

RIM — Ker je nogometna zveza Zaprada Nemčije odgovorila tekmo, doleno za začetek maja v Italijansko nogometno reprezentanco...

Na VI. šampionatu visoko kvaliteten šah

Vsakoletno državno prvenstvo je nekakšno ogledalo v razvoju našega šaha. Kaže nam predvsem kvaliteto igre in perspektive za bodočo delo.

Table with 18 columns (player names) and 18 rows (moves 1-18) showing chess match results.

Sesti šampionat se je začel po velikih uspehih v letu 1950, po zmago vitem radio-matču z Ameriko in državnimi reprezentancami Evrope...

dosogo pomembnih uspehov. Drugi vzrok je bil defenziven način igre nekaterih mojstrov...

Poziv lastnikom in uporabnikom tovornih avtomobilov v Ljubljani in Sloveniji ter prebivalstvu

V soboto, dne 27. Jan. 1951 ob 20.30 je bil povzeto do smrti kolezar Rado Istenič iz Ljubljane. Povzeto je bilo tovornjaki pred križiščem Pršernove (bivše Prešernove) in Subličeve ulice...

Ilanec. Vozila, ki bi prišla v poštev, se ne smejo uporabljati, popravljati ali čistiti, dokler jih ne pregleda komisija, pooblaščen od tega poverjeništvu.

— PREDAVANJA —

Šef Ekonomske komisije za Evropo pri OZN g. Pierre Savetis bo imel predavanje v okviru Društva inženirjev in tehnikov LRS pod naslovom: Mednarodno pravo in problemi izkoriščanja rek za elektrifikacijo...

KINO

LJUBLJANA, UNION: Jugoslovanski film: »Plavi 9«. Kratkifilm: Filmske novosti. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. — MOSKVA: Ameriški film: »Humoresk«. Brez žurnala. — Predstava ob 14.30, 16.45, 19.15 in 21.30. — SLOGA: Ameriški film: »Brzljav na zapad«. Kratkifilm: Hrv. pregled 30. — Predstava ob 16.15, 18.15, 20.15. — TRIGLAV: Angliški film: »Hamlet«, brez žurnala. — Predstava ob 17 in 20. — Danes zadnjič. — SSKA: Angliški film: »Noro srce«. Obzornik 43. — Predstavi ob 18 in 20. — LITOSTROJ: Jugosl. film: »Rdeči cvet«. Filmske novosti 32. — Predstava ob 20. — VEJCE: Angliški film: Božične pustolovščine. Bosanski mesečnik 30. Filmske novosti 26. — MARIBOR, PARTIZAN: Amer. film: »Brzljav na zapad«. Hrvški pregled 10. — UDARNIK: Amer. film: »Humoresk«. Brez žurnala. — CELJE, METROPOL: Jugosl. film: »Plavi 9«. Filmske novosti 44. — DOM: Ameriški film: »Guliverjeva potovanja«. Kratkifilm: Bombaž. — KRANJ, STORŽIČ: Angliški film: »Kneževci«. Filmske novosti 40. — SLOGA, ANOVI: Film: »Boomerang«. Kratkifilm: Nauk in tehnika 5. — JESENICE: Francoski film: »Cloccheter«. Obzornik 47. — BLED: Italijanski film: »Tatovi kolose«. Kratkifilm: Nauk in tehnika 4. — KAMNIK: Ameriški film: Major in trkljaci. Obzornik 48. — NOVO MESTO: Angliški film: »Pot do plemstva«. Filmske novosti 22. — PTUJ: Avstrijski film: »Troci pravn«. Bosanski mesečnik 28. — IDRIJA: Italijanski film: »Tragičen lov«. Hrvški pregled 5.

— OGLASI —

IZGUBILA SE JE PSICA volčjaki- nja, sive barve. Sliši na ime »Lida«. Kdor kaj ve o njej, naj proti nagradi sporoči na Republiško kobilarno, Ptuj ali Mrzljak, Hraniška 10, Ljubljana, Beograd.

OSMRTNICA

Nenadoma nas je zapustil naš ljubi mož, sin, stric RADO ISTINIČ, kemik. Pogreb bo v torek, dne 30. januarja ob 15.30 v Zali, kapelici sv. Nikolaja na pokopališču k Sv. Križu, Ljubljana, dne 31. januarja 1951. — Zaljubljeni: Krista roj. Novak, žena; Radko in Viktor, sinčka, Ana in Albin, starši; Ana Pavletič, sestra; Marino, svaki; Borut, Vesna, Vlasta, nečaki in ostalo sorodstvo.

Kegljanje

Dunaj : Zagreb 2311:2258

Dunaj, 28. jan. Danes popoldne je bilo srečanje med kegljanci Zagreba in Dunaja. Zmagal je Dunaj z 2311 : 2258.

Na konferenci Mednarodne kegljarske organizacije, ki je bila večerj na Dunaju, so sklenili prepustiti Jugoslaviji organizacijo evropskega kegljarskega prvenstva, ki bo oktobra 1951 v Zagrebu. Razen tega so sklenili, da bodo obnovili delo sekcije kegljavev na asfaltu. Izvölllo so delovni odbor iz po dveh predstavnikov Jugoslavije, Avstrije in Belgije za radi organizacije kongresa te sekcije, ki naj bi bil hkrati z evropskim kegljarskim prvenstvom oktobra v Zagrebu.

V mednarodno kegljarsko organizacijo so sprejeli Zaprado Nemčijo.

Konferenca je razen tega sprejela jugoslovanski predlog, naj se prizna rekord Boža Kambola, ki je dosegel 927 kegljev pri 200 metih za belgijski rekord, kakor tudi rekord Belgijca Olsona, ki je dosegel 1259 kegljev pri 200 metih.

Za pokal mesta Zagreba se bodo borili najboljši evropski vrvaki

Plavalni klub »Mladost« iz Zagreba bo letos priredil v sporazumu s Plavalno zvezo Jugoslavije veliko mednarodno plavalno tekmovanje »Plavalni pokal mesta Zagreba«. To tekmovalje naj bi bilo v resnici revija najboljših evropskih plavalcev v prostem stilu, organizirano pa bi bilo v obliki troboja na 100 m, 400 m in 800 metrov prosto. Zmagovalec tega tekmovanja bo dobil naslov najboljšega evropskega plavalca za leto 1951.

»Mladost« je že poslala povabila švedski, nemški, francoski, angleški in italijanski plavalni zvezi. Doslej so že švedski in nemški plavalci sprejeli to ponudbo. Če bi »Mladost« uspelo organizirati to tekmovalje, bi udeležbi najboljših evropskih plavalcev, bi 29. 30. avgusta in 1. septembra videli v Zagrebu najboljši evropski plavalci, med njimi tudi šveda Larssona in Oestranda, Francuza Janyja in Boiteauca, Nemca Lehmana, Italijana Paoliago, Angleža Wordropa, Jugoslovane brata Stipetiča, Miloslaviča, Vidoviča, Stevanoviča, Kvince Hafnerja, Kazauliča in druge.

Vremenska napoved za ponedeljek, 29. januarja: Še vedno oblačno z redkimi vmesnimi padavinami. Temperatura brez bistvenih spremembe.

Svetovno študentsko prvenstvo v smučanju. Naša štafeta tretja - Bizjak deveti Hanuševa pa deseta v smuku

Bad Gastein, 28. jan. Pri smučnem tekmovanju študentskih reprezentanc v Bad Gasteinu je bil večerj štafetni tek na 4 x 8 km. Proga se je vija po ravnini in je imela dva močnejša vzpona. Pri tem tekmovanju so Svecarji prvenstvo vodili, za njimi pa so bili Italijani. Naši tekmovalci niso mogli dobiti Svecarjev in Italijanov, ki so si pridobili prednost pri prvi izstrojiti. Od posameznikov je dosegel najboljši čas dr. Schulz (Avstrija), in sicer 29.35. Tehnični rezultati so naslednji:

- 1. Švica 2:07.03; 2. Italija 2:07.55; 3. Jugoslavija 2:12.18; 4. Avstrija 2:18.52; 5. Nemčija 2:24.18.

Popoldne je bil smuk za moške in ženske. Proga je bila dolga 3 km in je imela višinsko razliko 750 m. Voznja je bila zelo hitra, kar se vidi iz tega, da je zmagovalec Ruhl (Švica) vozil a povprečno hitrostjo 60 km na uro. — Tehnični rezultati:

- 1. Rabi 2:57.3, 2. Bader (Avstrija) 3:00.9; 3. Ordigo (Italija) 3:06.2, 4. Roth (Nemčija) 3:09.9; 5. Nordio (It.) 3:05.0.

Naši tekmovalci so zasedli naslednja mesta: 9. Bizjak 3:08.1, 18. Hladnik 3:15.33; 23. Lapajne 3:24.0, 24. Dornič 3:24.5.

Start za ženske je bil nekoliko višje od starta za moške. Na cilj je prišlo 14 tekmovalk. Tehnični rezultat:

- 1. Klecker (Avstrija) v času 2:51.7; 2. Gärtner (Nemčija), 3. Nagl (Avstrija).

Koržež 9. v Cortini

Cortina d'Ampezzo, 28. jan. Fincc Vellonen je zmagal na današnjem teku na 18 km pred narodnjakom Najolem. Vratni red tekmovalcev je naslednji:

- 1. Vellonen (Finska), ki je prevozil 18 km v 1:14.37, 2. Salo (Finska) 1:14.49, 3. Carrara (Francija) 1:15.13, 4. Lippone (Finska) 1:16.05, 5. Honkonen (F.) 1:17.05, 6. De Florian (Italija) 1:17.38, 7. Anderlini (Italija) 1:18.41, 8. Peruchon (Italija) 1:19.08, 9. Koržež (Jugoslavija) 1:19.13. Pogranik je zasedel 18. mesto s časom 1:20.57. Razinger pa 20. mesto s časom 1:23.33.

Slalom v Sestriere

Sestriere, 28. jan. Ob krasnem vremenu in odlični sneži so tekmovali večerj na pobočju hriba Ereiteve v slalomu. Nastopilo je 95 moških ter 31 deklet iz Italije, Švice, Francije, Norveške in Holandske. Proga je bila dolga 2500 m z višinsko razliko 650 m.

- Moški: 1. Guy De Huertas (Francija) 2:04.4, 2. Hiltunen (Norveška) 2:05.7, 3. F. Grosjean (Švica) 2:06.3.

Mladinsko prvenstvo FLRJ v smučanju

Skopje, 28. jan. Pri nadaljevanju mladinskega amuškarskega prvenstva FLRJ je bilo danes na Popovi šapki tekmovalje v veleslalomu. Skupaj je tekmovalo 51 tekmovalcev, med njimi 4 mladinke. Rezultati so naslednji: Starejši junjori na progi 1300 m z 22 vrati: prvo mesto je zavel Norgrasker Jože z rezultatom 1:01.4, na drugem mestu je Kuntič Jože (Slovenija) v času 1:04.8. Mlajši junjori na progi 1500 m s 15 vrati: prvo mesto je zavel Janc Milan (Slovenija) v času 1:00.2, na drugem mestu je Klinar Jože (Slovenija) s časom 1:00.5.

Mulej deveti v smuku

Danes je bilo tekmovalje v smuku. Naš Tine Mulej se je v ostri konkurenci plasiral na 9. mesto. Plasman naših ostalih tekmovalcev nam v času poročanja še ni bil poznan.

POZIV UPNIKOM IN DOLZNIKOM!

GILO Postojna je imenoval z odločbo št. 46-1 z dne 30. 12. 1950 za likvidatorja bivše Okrajne nabavno-prodajne zadruge v Postoini tovaršija Ditrich Luceta in Vengust Franca z nalogo, da izvedeta likvidacijo do 30. IV. 1950.

Pozivajo se vsi upniki, da prijavijo svoje terjatve najpozneje do 1. marca 1951. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Enako se pozivajo vsi dolžniki, da do istega roka poravnajo vse obveznosti.

Vse dopise je nasloviti na Okrajno nabavno-prodajno zadruge v likvidaciji pri OZKZ Postojna.

KONCERTI

Opozarjamo na nocojšnji koncert kvarteta Robert Masters iz Londona, ki bo ob 20.15 v Filharmoniji. Za koncert pianistke Lorkovičeve in orkestra Slovenske filharmonije so tekem današnjega dneva vstopnice v prodnji za abonentne rednih koncertov, jutri v torek se začne splošna prodnja za Knjižarni muzikali.

ŠOLSTVO

Obveščamo dijake Kmetijskega tehnikuma v Mariboru, da prične redni pouk v II. polletju v ponedeljek, dne 12. februarja 1951. Počitnice so podaljšane zaradi pomanjkanja kuriva. — Ravnateljstvo.

GLEDALIŠČE

DRAMA — LJUBLJANA

Ponedeljek, 29. jan. ob 20: Garcia Lorea: »Dom Bernarda Albes. Izven in za podeljež.

OPERA

Torek, 30. jan. ob 20: Mozart: »Don Juan«. Abonma red C.

KUD »IVAN ROB«, LJUBLJANA

Sreda, 31. jan. ob 20: Mrak: »Rdeči Logane«. Gostovanje na Obrtnikem odru v Komenskega ulici (Rokodelski dom).

Petek, 2. febr. ob 20: Mrak: »Rdeči Logane«. Gostovanje na obrtnikem odru v Komenskega ulici (Rokodelski dom).

Uničenje policijske postojanke Košnica

(Nadaljevanje in konec)

Raztegnjena kolona partizanov, zadovoljnih z uspeho akcije, polnih navdušenja in veselja, se je pomikala po travniku proti taborišču. Med potjo smo vriskali in prepevali, tovariš Borut pa se je mutčil s trobento, ki jo je zaplenil v postojanki.

Nenadoma je za nami zaropotalo. »Švabi so nam za petami!« je velel Rado ter se povečal svoje korake na čelu kolone. S povečano hitrostjo smo krenili po poti. Toda to dirkanje nam ni bilo všeč. Kako naj bi tekli, ko smo imeli dvojnolično ali celo trojno orožje. Videli sem, da se ni nikomur ljubilo, da bi se sedaj, ob belem dnevu, lovili e švabi po travnikih in grmičevju. Zato smo kljub temu mirno stopili v breg. Kdaj pa kdaj smo se ustavili ter nekaikrat ustrčili nazaj, da ne bi švabi tako brez skrbi hiteli za nami. Ker pa ropotanje za nami le ni prenehalo, smo pologli na tla ter odgovorili z orožjem.

»Zdaj vas bomo pa z vašimi mitraljezi, ruskimi in brozstrelkami nakleščili!« je vzkliknil Robin. Kmalu potem ni bilo več videti nobenega sovražnika. Zapustili smo pobočje Slomnica, Borut pa je začel ponovno trobiti. Podaljšali smo se na pot proti Libojam. Skozi vas smo

pelj partizanske pesmi. To je bilo nekoliko predrzno, toda hoteli smo pokazati vaščanom, da se ne bojimo vsakogar in da eji tudi podnevi upamo skozi vas. Ljudje, ki so nas opazovali, so bili nekoliko iznenadeni, toda otroci, ki so nas spremljali skozi vas, so napeto ozračje precej ublažili. Celotlo poskoki so nam! Na obrazih vaščanov je bilo videti, da so zadovoljni in veseli, ker so vedeli, da postojanka Košnica ne stoji več.

Ko smo krenili navzgor proti Smohorju, nas je iz grmovja zaustavil terence Savo. Zaskrbljeno je vprašal po akciji. Ko smo mu povedali, da je postojanka uničena, je veselo vzkliknil: »Veseli sem, bolj kakor če bi to storil jaz sam. To bo morala med prebivalci! Vem, da vas bodo hoteli vsi videti in spoznati. Ob prvi priliki se morate zgledati v Libojah!«

V vasi Zagaben smo se ustavili. Pri nekem kmetu smo shranili odvisno orožje, da ga drugič odnesemo kurirjem ali pa damo novincem, ki bi se pridružili naši skupini. Ob tej akciji smo se dobro oborožili. Vsi smo imeli pištole, imeli osem kosov avtomatskega orožja, veliko bomb in dovolj municije. Ničesar nam ni manjkalo. »Zdaj pa bodo padli švabi

kakor domne!« je dejal hrabri Zvenk in se prav krohotaajoče nasmajal. Se nekaj poti smo prehodili, pa smo bili pri Bezovisku. Gospodinja nam je postregla z večerjo, tako da smo se oddolžili lakoti, ki smo jo ta dan preganjali. Potem ko smo se še nekoliko odpohili, smo krenili na vrh gričevca, kjer smo na travniku našli etar kozolec. Tam

Ko pa smo začeli zapuščati strelišče, smo opazili na levi strani travnate jase, da je teren precej ohojen, v bližnjem gozdiču pa smo našli ostanke taborišča in nekaj opreme. Kaj neki to pomeni! Na sredi taborišča je še tlela žerjavica. Ni moglo biti dolgo, kar so neznane osebe zapustile to taborišče! Ozirali smo se naokrog ter kmalu opazili na bližnjem

nas je čakala velika tabla, ki smo jo uporabljali za tarčo pri strelskih vajah. Tukaj smo preizkusili orožje, ki smo egi priborili. Najboljši strelcec je bil Robin, ki je vse tri strele poslal v strelsko piko.

da prihaja neka skupina vojakov. Misleč, da so Nemci, so se umaknili. Ko smo se sešli, e nas obsuli z vprašanji. Prav radi smo jim pripovedovali o akciji in jim razkazovali zaplenjeno orožje. Pokazali smo jim tudi zaplenjeno sliko. Na njih so bili nekje v Savinjski dolini, pripeljali v Celje ter tam razkazovali po mestu, nato pa postrelili. »Vidiš jih, hudiče! To pa niso bili navadni policisti. Gotovo so imeli težke grehe nad sabo. Morda so oni ustrčili tistih 12 partizanov,« je dejal Borut. Zaradi tega smo bili še posebno veseli našega uspeha. Tako smo se jim maščevali. Ker se nam je mudilo na dogovorjeno mesto, smo se kmalu poslovili od terenskega taborišča. Podaljšali smo se na pot proti Mrzlici. Ker je bil še dan, smo se izogibali planjav ter lomastili le po gozdu. Ko smo prišli do Mrzlice, smo z daljnogledom opazovali Savinjsko dolino. V dolini od St. Pavla do Levca smo zapazili močnejše nemške patrole. Vedeli smo, da moramo biti previdni. Proti večeru smo pripeli pod Golljavo v vas Sv. Magdalena. Dolenc se je pri prvem kmetu domnil za večerjo. Joško pa je skušal dobiti pri kakem kmetu nekaj litrov vina. Toda kmet je poleg vina postregel še s kruhom in suhim mesom. Kmetica pa nam je prinesla namizo žgancev in mleka. Da bi se pošteno odpočili, smo postavili nad vasio stražarja, ostali pa smo legli k počitku.